

Poslední etapa je v cíli

Česko v Evropě zemědělců a potravinářů

Zemědělství

Rok 2004 je v zemědělství a potravinářství obdobím příprav na soužití v rámci Evropské unie. Především potravinářské firmy musely investovat miliardy korun do modernizace výrobních technologií, zčásti přímo na splnění hygienických norem požadovaných unií. Zemědělství se potýkalo s nepřízní počasí – po zimních mrazech velká letní sucha, úroda byla nižší než v předchozích letech. Pokračoval přitom útlum cen (Tab. č. I/5), až ke konci roku začaly o něco zdražovat některé zemědělské výrobky a následně potraviny. Podle předpokladů analytiků v roce 2004 ceny zemědělských výrobců budou vyšší než loni i kvůli členství v EU.

Tab č. I/5

Index cen zemědělských výrobců (meziročně v procentech)

Rok	Index
1999/1998	88,3
2000/1999	109,2
2001/2000	108,4
2002/2001	90,5
2003/2002	97,1

Zdroj: ČSÚ

Agrární obchod

Agrární vývoz v roce 2003 vzrostl v porovnání s rokem 2002 o 7,74 %. Dovoz se zvýšil o 7,35 procenta. Pokrytí dovozu vývozem se jen nepatrně zvýšilo z 65,3 % v roce 2002 na 65,6 % v roce 2003. Celková obchodní bilance ale skončila záporným saldem 25,46 miliardy korun. Do zemí CEFTA vyvezla ČR 43,86 % a do zemí EU 38,78 % z celkového objemu vývozu. Ze zemí EU se do ČR dovezlo 52,06 % a ze zemí CEFTA 23,89 % objemu zboží.

Celková hodnota agrárního obchodu v roce 2003 dosáhla 122,7 miliardy korun. Z toho byl vývoz v hodnotě 48,62 miliardy Kč, dovoz dosáhl 74,08 miliardy Kč. Záporné saldo tak činilo 25,46 miliardy Kč.

Největší podíl na vývozu měly v roce 2003 kapitoly mléko, mléčné výrobky, vejce, med 12,81 %, nápoje a lihoviny 11,46 % a potravinářské přípravy 11,17 %. K výraznějšímu nárůstu došlo u kapitoly obilí – o 5,22 %.

Největší podíl na dovozu měly kapitoly ovoce a ořechy 11,83 %, potravinářské přípravy 10,17 procenta, a potravinářské zbytky a odpady 8,94 %.

Podle teritoriální struktury bylo v roce 2003 vyvezeno do zemí EU zboží v hodnotě 18,85 miliardy Kč (38,78% podíl na celkovém vývozu) a do zemí CEFTA za 21,32 miliardy Kč (43,86 %). V porovnání s rokem 2002 tak došlo u zemí EU k nárůstu tempa vývozu o 5,35 % a u zemí CEFTA o 7,65 %.

Nejvíce zboží bylo dovezeno ze zemí EU – celkem v hodnotě 38,56 miliardy Kč (52,06% podíl na celkovém dovozu), ze zemí CEFTA v celkovém objemu 17,7 miliardy Kč (23,89 %). V porovnání s rokem 2002 tak došlo u zemí CEFTA k nárůstu objemu dovozu o 9,9 % a u zemí EU o 6,35 %. V roce 2003 mělo Česko se zeměmi EU záporné saldo 19,71 miliardy Kč a se zeměmi CEFTA kladné 3,62 miliardy Kč.

Výzkumný ústav zemědělské ekonomiky odhaduje, že záporné saldo agrárního obchodu se v nejbližších letech ještě prohloubí.

BSE – nemoc šílených krav

Do konce roku 2003 bylo v republice potvrzeno osm případů takzvané nemoci šílených krav – BSE. Loňské případy se přitom už týkaly velkých chovů, což působí podnikatelům značné ekonomické ztráty. Metodika Evropské unie, jež má zabránit šíření BSE, totiž nařizuje likvidaci všech zvířat – takzvaných vrs-